

Õpetaja kutseoskused (kutsestandard)

1. Planeerimine ja juhtimine

- 1) arvestada õppetöö kavandamisel riiklikku- ning õppeasutuse õppekava ja arengukava eesmäärke;
- 2) koostada ainekava, õpetaja töökava või tegevuskava;
- 3) koostada õppijate arengukava, vajadusel individuaalset õppekava;
- 4) seada selgeid eesmäärke õppele, ainekursusele ja tunnile ning määratleda õpitulemused, arvestades läbivaid teemasid ning õppijate hariduslikke erivajadusi;
- 5) kaasata õppe kavandamisse õppijaid, lapsevanemaid ja kolleege, kohandades plaane ja tegevusi vastavalt muutustele õppekeskkonnas;
- 6) juhtida koosolekuid.

2. Õpikeskkonna kujundamine

Oskus:

- 1) luua demokraatlik, vaimselt ja füüsiliselt turvaline, õppimist ning õpilase arengut toetav keskkond;
- 2) kaasata õpikeskkonna kujundamisse õppijad ja lapsevanemad, rakendades meeskonnatöö põhimõtteid;
- 3) jälgida õpperühmas toimuvat ja reageerida sellele paindlikult;
- 4) ennetada ja lahendada distsipliiniprobleeme;
- 5) märgata õppija individuaalset eripära, õpiraskusi ja isiksuse probleeme ning reageerida sobivalt;
- 6) arvestada mitmekultuurilise õpikeskkonna eripäraga ning ennetada võimalikke probleeme;
- 7) kohandada ja koostada õppevara;
- 8) kasutada info- ja kommunikatsioonitehnoloogia võimalusi;
- 9) vallata põhilisi õppetunni läbiviimisega seotud rutiinsed tegevusi;
- 10) reageerida asjakohaselt kriisiolukordades, teada esmaabi võtteid.

3. Õppimise juhendamine

Oskus:

- 1) teavitada õppijaid tunni sisust, eesmärkidest ja oodatavatest õpitulemustest ning hindamispõhimõtetest;
- 2) välja tuua seoseid erinevate ainevaldkondade vahel;
- 3) seostada ainevaldkonna teadmisi ümbritseva keskkonnaga, suunata õppijaid oma teadmisi rakendama;
- 4) kasutada õppe eesmärgile, õppijate eale ja võimetele sobivaid rühmapõhiseid ning individuaalseid õppemeetodeid ja –vorme;
- 5) suunata õppijaid juhtima oma õppimist;
- 6) arendada ja kujundada õpioskusi;
- 7) arendada õppija isiksust–tema loovust, teadmisi ja oskusi;
- 8) arendada õppijates kõrgema astme kognitiivseid oskusi;
- 9) õpetada õppijaid orienteeruma teabes ja meedias;
- 10) kohandada õpet ja õpikeskkonda erineva keeleoskuse ja kultuuritaustaga õppijatele.

4. Motiveerimine

Oskus:

- 1) välja selgitada õppijate tase, võimed ja huvid;
- 2) kasutada kaasahaaravaid, õppijat aktiveerivaid õppemeetodeid;
- 3) tunnustada õppijate pingutusi ja tagada eduelamus;
- 4) suunata õppijaid ennast analüüsima, kujundada positiivset enesehinnangut ja adekvaatset minapilti;
- 5) anda järjepidevalt õppijate arengut analüüsivat tagasisidet.

5. Koostöö

Oskus:

- 1) toimida aktiivse meeskonnaliikmena, õppida teistelt ning jagada oma teadmisi, oskusi ning õnnestumisi kolleegidega;
- 2) teha tihedat koostööd kolleegidega, teadvustamaks ja lahendamaks õppijate, õpirühma või organisatsiooni probleeme;
- 3) arendada ainekava, koostöös kolleegidega, kooskõlastada töökava;
- 4) küsida õppijatelt tagasisidet oma tegevusele, arvestada õppijate ettepanekutega õpieesmärkide seadmisel, õpikeskkonna kujundamisel ja õppetöö korraldamisel;
- 5) kaasata õppijaid ja lapsevanemaid probleemide lahendamisse ja ühistegevuse planeerimisse;
- 6) selgitada välja lastevanemate ootusi ja küsida tagasisidet oma tööle, informeerida lapsevanemaid õppe-eesmärkidest, sisust, õppekorraldusest, hindamise põhimõtetest, anda tagasisidet lapse arengust;
- 7) küsida kolleegidelt hinnangut oma tööle ning analüüsida konstruktiivselt kolleegide tööd;
- 8) teha ettepanekuid õppeasutuse arendamiseks, arvestada juhtkonna soovitustega;
- 9) teha koostööd kooli sise- ja väliste tugisüsteemidega (logopeed, sotsiaalpedagoog, haridus- ja sotsiaalnõunikud omavalitsuses), aidates lastel üle saada õpi-, käitumis- ja kodusest kasvukeskkonnast tingitud sotsiaalsetest raskustest.

6. Suhtlemine

Oskus:

- 1) kasutada korrektset keelt kõnes ja kirjas;
- 2) väljendada end selgelt ja arusaadavalt;
- 3) kuulata aktiivselt ja anda tagasisidet;
- 4) ennetada/lahendada konflikte;
- 5) valida olukorrale vastavaid ja partnereid arvestavaid küsimusi, korraldusi, märguandeid;
- 6) valida olukorrale sobiv suhtlemistasand.

7. Õppija arengu ja õppeprotsessi analüüsimine ja hindamine

Oskus:

- 1) analüüsida ning anda adekvaatset ja mitmekülgset tagasisidet õppijate arengu kohta erinevatele osapooltele (õppija, lapsevanem, juhtkond, kolleegid), tagades samas delikaatsete isikuandmete kaitse;
- 2) tutvustada õppijatele, kolleegidele ja lapsevanematele hindamispõhimõtteid selgelt ja arusaadavalt;
- 3) valida õppijate arengule ja oodatavatele õpitulemustele vastavaid hindamismeetodeid;
- 4) analüüsida õppijate arengut ja kavandada sellele vastavalt edasisi tegevusi.

8. Eneseanalüüs ja professionaalne areng

Oskus:

- 1) analüüsida oma tööd (õppetundi, õpitulemusi, püstitatud eesmärkide saavutamist, sise- ja välishindamise tulemusi jm tegevusi;
- 2) kasutada oma tegevuse kohta erinevaid tagasiside saamise meetodeid;
- 3) püstitada analüüsi tulemustest lähtuvalt oma isiksusliku ja kutsealase arengu eesmärged, kavandada ning realiseerida eesmärkide saavutamiseks vajalikke tegevusi;
- 4) määratleda oma koolitusvajadusi ning täiendada oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi.